

Nr 513

Av fröken **Wetterström**, *angående anskaffningen av gasskyddsmasker.*

(Lika lydande med motion nr 442 i Första kammaren)

Enligt Kungl. Maj:ts proposition nr 110/1968 skall under fyraårsperioden 1968/69—1971/72 skyddsmasker till allmänheten anskaffas endast i begränsad omfattning. Man har sålunda räknat med medel för en beredskapsproduktion av skyddsmasker för den vuxna delen av befolkningen samt utveckling av prototyper till skyddsmask för barn mellan tre och tio år och av skydd för yngre barn. Detta ansågs ge tillräcklig handlingsberedskap för att man inom rimlig tid skulle kunna anskaffa skydd åt hela befolkningen om de säkerhetspolitiska förhållandena skulle motivera det.

Av tidigare inköpta skyddsmasker av äldre modeller finns för närvarande kvar drygt en och en halv miljon användbara. Dessa måste emellertid fortlöpande kasseras, och i mitten på 1970-talet torde hela lagret vara obrukbart.

För nyanskaffning har fram till den 1 juli 1972 beviljats anslag på 20 milj. kronor. Dessa medel förslår till ett inköp av högst 800 000 skyddsmasker eller högst 200 000 per år. Det innebär att kassationen är större än nytillskottet varigenom beredskapen sjunker. Detta står i strid med försvarsutredningens målsättning som formulerats: "Utredningen anser därför att åtgärder i begränsad skala bör vidtas för att vidmakthålla och förbättra vår beredskap på detta område."

Enligt civilförsvarsstyrelsens yttrande över försvarsutredningens betänkande tar det omkring två år att vid en forcerad produktion tillverka skyddsmasker för hela befolkningen. Denna tid är beräknad utan hänsyn till eventuell men sannolik konkurrens med andra totalförsvarsorgan som är beroende av materielproduktion vid samma industri. Det måste betraktas som en synnerligen dålig beredskap när man baserar det individuella gasskyddet på en beredskapsproduktion om minst två år.

Det kan i hög grad ifrågasättas om den uppfattning som ges till känna av försvarsutredningen är väl underbyggd, nämligen att riskerna är små för att civilbefolkningen skall utsättas för biologiska och kemiska stridsmedel. Mot detta påstående kan hänvisas till den vikt man t. ex. i Sovjetunionen fäster vid allmänhetens skydd mot sådana stridsmedel. Detta dokumenteras bl. a. i den ryska motsvarigheten till den svenska skriften "Om kriget kommer".

Det enda godtagbara sättet att försäkra sig om ett individuellt gasskydd för allmänheten under beredskap och krig är att anskaffa skyddsmasker i fredstid. Härvidlag delar jag civilförsvarsstyrelsens vid många tillfällen framförda uppfattning.

Med stöd av ovanstående hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om förslag till sådan tidsplanering för anskaffning av skyddsmasker att en jämn gasskyddsberedskap kan upprätthållas.

Stockholm den 28 januari 1969

Karin Wetterström (m)